

Kyrkbladet

1/2016

en hälsning från din församling

Fasta, påsk och pingst
Tema Kyrkoåret, del 2

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

- 2 Julen varar väl till påska!
– kyrkoherden har ordet
- 3 Kalender
– vad är på gång?
- 4 Tema Kyrkoåret
- 6 På gång
- 7 På gång, (forts.)
Vem är du?
- 8 Våra kyrkoskatter
Kontakta oss

Kyrkbladet

utges av Ösmo-Torö församling.

Ansvarig utgivare:

Peter Mourath
Kyrkbladet utkommer 4 ggr/år.

Adress:

Pastorsexp. Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo.

Redaktör/layout:

Katarina Rudérus
katarina.ruderus@svenskakyrkan.se
08-520 382 81

Tryck:

Mix Grafiska, Nynäshamn
Upplaga 3500

Hemsida: www.osmotoro.se

Julen varar väl till påska!

Sjöng du den i jul, den välkända visan?

”Nu är det jul igen och nu är det jul igen, och julen varar väl till påska!”

Den uppmärksamme märker snart att detta inte stämmer. Särskilt inte i våra dagar då vi allt mer och allt tidigare tar ut storhelgerna i förväg. Någon har sagt att frågan är om julen ens varar till mellandagsrea! I kyrkoåret däremot firar vi julen i veckor innan vi byter fokus någon gång efter Kyndelsmässodagen, ungefär när det här församlingsbladet kommer ut. Det finns förstås en poäng med detta. Julen handlar om ett av de stora mysterierna i kristen tro, Guds människoblivande, och det måste få ta tid både att fira och fundera över.

Men nu har det nya året tagit fart på allvar! Vi märker långsamt hur dagarna blir längre, hur solen värmer litet mer än tidigare. Och vi söker efter de första värtecknen även om vi vet att det är väl tidigt. Först är det ju sportlov innan vi kan se fram mot påsk och pingst.

Då är det kanske dags att tralla färdigt på julvisan:

”Men det var inte sant, och det var inte sant, för däremellan kommer fasta!
Mellan jul och påsk kommer fasta!

Visst kan det kännas motsägelsefullt? Just när naturen vittnar om ljuset och värmen som återvänder för att bryta fram på allvar vid påsk och pingst, då skall man i kyrkan ägna sig åt att fasta! Det finns förstås en poäng med det också. Fastan handlar om att fundera över det egna livet, över livsstil och vägval, och att göra det med Jesu liv i blickfånget. Fastan är nämligen en förberedelse för nästa mysterium i den kristna tron, det lidandets och uppståndelsens mysterium som påsken handlar om.

Känns det världsfrånvänt och ”inomkyrkligt”? Det behöver det inte göra, för här ryms alla våra frågor om meningsfullt liv och gemensamt ansvar, om klimatfrågor, flyktingpolitik och fredsarbete. Och i en tid där hopp är en bristvara är uppståndelsetron ett ljus i mörkret. Något att hålla fast vid minst lika mycket som vår längtan efter vårsolen.

Peter Mourath, kyrkoherde

Kalender

FEBRUARI

Ons 3/2

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 7/2 Fastlagssöndagen

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny
12-15 Semmelcafé, Sockenstugan
12.30 "Semlans historia", Willny
15.00 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Tis 9/2

9.15 Orgelmusik i Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet
19.00 "Därarnas fest" – OBS! Förän-
mälan senast den 3/2.

Ons 10/2

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17.00 "Stickkontakt", Sockenstugan, Ösmo
18.30 Askonsdagsmässa i Ösmo kyrka
För info om onsdagar i fastan se s. 6

Tors 11/2

11.30 Torsdagslunch, församlingshemmet

Sön 14/2 Första söndagen i fastan

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
14.00 Andakt på Tallåsen

Tis 16/2

13.00 Träff för daglediga i Snarberga, Torö

Ons 17/2

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Sön 21/2 Andra söndagen i fastan

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Ons 24/2

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17.00 "Stickkontakt" i Sockenstugan, Ösmo

Sön 28/2 Tredje söndagen i fastan

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

MARS

Sön 6/3 Midfastosöndagen

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Tis 8/3

9.15 Orgelmusik i Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Ons 9/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Tors 10/3

11.30 Torsdagslunch i församlingshemmet

Sön 13/3 Jungfru Marie bebådelse

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Ungdomskören, Willny
12-15 Våffelcafé i Sockenstugan till förmån för Rumänien

Mån 14/3

13.00 Syförening, församlingshemmet

Tis 15/3

13.00 Träff för daglediga, Torö

Ons 16/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Sön 20/3 Palmsöndagen

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Nybörjarkören, Mourath

Ons 23/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Påskens gudstjänster finns

samlade på sidan 7.

Ons 30/3

17.00 "Stickkontakt", Sockenstugan, Ösmo
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Tors 31/3

11.30 Torsdagslunch med påsktallrik i församlingshemmet, 60 kr.

APRIL

Sön 3/4 Andra söndagen i påsktiden

11.00 Högmässa i Torö kyrka, Klefbeck

Tis 5/4

9.15 Orgelmusik i Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Ons 6/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Lör 9/4

15.00 "Hela kyrkan sjunger", Ösmo kyrka. Se annons s. 6

Sön 10/4 Tredje söndagen i påsktiden

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
14.00 Andakt på Tallåsen

Mån 11/4

13.00 Syförening, församlingshemmet

Tis 12/4

13.00 Träff för daglediga i Snarberga, Torö

Ons 13/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17.00 "Stickkontakt", Sockenstugan, Ösmo
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 17/4 Fjärde söndagen i påsktiden

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, barnkören "Sänglek", Willny
15.00 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Ons 20/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 24/4 Femte söndagen i påsktiden

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Ons 27/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17.00 "Stickkontakt" i Sockenstugan, Ösmo
18.30 Mässa i Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

MAJ

Sön 1/5 Bönsöndagen

11.00 Musikhögmässa i Ösmo kyrka, Kyrkokören framför "Estnisk mässa nr 3" av Urmas Sisask, Mourath

Tors 5/5 Kristi himmelfärds dag

9.00 Gökotta, frukost (mer info kommer)
11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Sön 8/5 Söndagen före pingst

11.00 Högmässa i Torö kyrka, Willny
14.00 Andakt på Tallåsen

Forts. på nästa sida

Mån 9/5

13.00 Syförening, församlingshemmet

Tis 10/5

9.15 Orgelmusik i Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Med reservation för eventuella ändringar. Se annonsering i NP och på vår hemsida: www.osmоторo.se.

Kyrkoåret, del 2

När vi fortsätter berättelsen om Kyrkans år måste vi börja med påskens placering på kalenderåret, eftersom den i praktiken bestämmer allt. Sedan någon gång på 600-talet har den västliga delen av Kyrkan bestämt att påskdagen alltid infaller den första söndagen efter den första fullmånen efter vårdagjämningen (Ortodoxa Kyrkan i öst har en annan ordning som vi inte har plats att utreda här). Det är därför som påskan kan infalla så tidigt som i slutet av mars till så sent som efter mitten av april. Det är det som avgör hur många "söndag efter

Påsdagsgudstjänst i Ösmo kyrka

trettendedagen" och "söndag efter trefaldighet" det blir. Eftersom påskan i år infaller nästan så tidigt som det går – påskdagen är den 27 mars – blir det t ex bara två "söndag efter trettendedagen" med den liturgiskt gröna färgen. Som mest kan det bli sex stycken, vilket alltså skiftar från år till år.

Fastan

Påskan förbereds av stora fastan som börjar på askonsdagen, 46 dagar före påsk. Fastan räknas som 40 dagar, men de sex söndagar som infaller under den tiden bryter man fastan. Den liturgiska färgen är botens lila färg och kvällsmässan på askonsdagen har fått sitt namn av att alla får ett kors av aska tecknat i pannan för att markera den begynnande tiden av bot, fasta och bön. Dagen innan heter fettisdagen och avslutar den sk fastlagen som inleds med Fastlagssöndagen och alltså varar i tre dagar. Det är under de dagarna de katolska länderna firar karnevalen – ordet betyder ordagrant "farväl till köttet" – eftersom det traditionella kristna sättet att fasta är att helt avstå från kött under dessa 40 dagar. Här i församlingen har vi vår egen lilla karneval i form av Dårarnas fest i församlingshemmet på fettisdagens kväll. Det är och ska vara en djup kontrast mot askonsdagens allvar. De söndagar som sedan följer har allvarliga teman om frestelser, trons kamp och uppmärksamhet. Som förbön

i mässan använder man Litanian, och lovsången utgår. En söndag brukar man ersätta lila färg med vit färg – den som ligger närmast den 25 mars, vilket är jungfru Marie bebådelsedag. Då är det nio månader kvar till jul och Maria får veta att hon ska föda Jesus. Just i år blir detta knepigt eftersom den 25 mars är på långfredagen – så bebådelsedagen firas hela tolv dagar innan, femte söndagen i fastan faller bort.

Stilla veckan

En vecka före påskdagen infaller palmsöndagen och den inleder vad som länge har kallats Stilla veckan – veckan som förändrade världshistorien, som en engelsk teolog en gång uttryckte det. Namnet palmsöndagen kommer sig av att man firar Jesu triumftåg in i Jerusalem, då folk skar palmkvistar av träden och la framför honom. Sedan kommer ett par stilla dagar. Dymmelonsdagen har sitt namn av att man förr "dymlade" klockkläpparna med tyg för att ge kyrkklockorna en dovare klang inför inledningen av de fem

Altaret smyckat för långfredagsgudstjänst.

dagar som är kyrkoårets absoluta centrum. Skärtorsdagens kväll firas en mässa till åminnelse av att Jesus då instiftade nattvarden. Mässan avslutas med att man bär ut alla prydnader på och kring altaret. Långfredagen är Jesu dödsdag – i gudstjänsten brinner inga ljus, ingen orgel spelar och inga klockor ringer. Prästen kläds i en mycket gammal mässhake i svart och silver och gudstjänstens texter handlar om Jesu död på korset. Allt går i sorgens och stillhetens tecken. Därefter inträder ett och ett halvt dygns väntan – Jesus vilar i graven.

På påskafton kl 23.30 samlas församlingen utanför kyrkan vid den lilla påskelden, där det stora påskljuset tänds. Därefter går vi in i en helt mörklad kyrka, Jesu grav. Första delen av gudstjänsten genomförs i mörker, fram till evangelieläsningen om att Jesus har uppstått från de döda. Då dukas altaret, ljusen tänds, klockorna ringer och allt blir jubel. Innan nattvarden firas får man möjligheten att förnya sina doplöften, dessutom förekommer numera

ofta dop vid det tillfället. Den liturgiska färgen är vit, och den behåller vi ända fram t o m Heliga trefaldighets dag som kommer efter pingstdagen.

Påskdagen och Annandag påsk fortsätter att fira den glädje blandad med förvirring som måste ha präglat dagarna för dem som var med när det faktiskt hände.

Tiden efter påsk

De söndagar som följer kallas påsktiden. 40 dagar efter påsk firas Kristi himmelfärdsdag, som alltid infaller på en torsdag som än så länge får vara en röd dag i almanackan. En detalj angående den dagen: När påskljuset tänds under påsknattsmässan står det innanför altarrunden och får stå kvar där t o m himmelfärdsdagen. Under epistelläsningen, som handlar om Kristi himmelfärd, blåses påskljuset ut som en markering av att Jesu närvaro fr o m nu är osynlig. Efter gudstjänsten flyttas det tillbaka till sin plats vid dopfunten, där det i fortsättningen endast används i samband med doggudstjänster.

Pingst

Tio dagar senare kommer pingsten som firas till åminnelse av Andens sändande och som Kyrkans födelsedag. På engelska heter pingst pentecost, som tydligare har kvar det grekiska ordet för siffran 50 – det är antalet dagar efter påsk som den första pingsten inföll. Andens färg är visserligen röd, men på själva pingstdagen använder vi ändå vitt som den stora helgdag

det är. I den mån Annandag pingst firas numera (vi har ju blivit bestulna på den som helgdag) blir det en kvällsmässa med den röda färgen. Därmed är den första halvan av Kyrkans år avslutat. Det bärs av berättelserna om Jesus och Anden som det faktiska innehållet i den kristna tron. Detta är vad Kyrkan tror och förkunnar.

Trefaldighetstiden

Söndagen efter pingst kallas Heliga Trefaldighetsdag och/eller Missionsdagen. Färgen är vit och inleder trefaldighetstiden som med några undantag är grön till färgen. Denna den andra halvan av kyrkoåret har teman som ur olika synvinklar belyser vad denna tro innebär för våra mänskliga liv. Den gamle Göteborgsbiskopen Bo Giertz har fångat det perfekt i sin bok för dagliga andakter i två band: Första delen heter "Att tro på Kristus" och den andra "Att leva med Kristus". Den gröna trefaldighetstiden varar i praktiken ända fram tills det är första advent igen. Ett litet axplock ur de teman som behandlas på söndagarna: Förlorad och återfunnen, Samhällsansvar, Att leva tillsammans, Att inte döma m m.

Som antytt finns det ett antal undantag under denna halva av året där både vitt och rött och lila kommer i bruk. Det återkommer jag till i en epilög till dessa två artiklar i nästa nummer.

Allan Willny

På gång

Fastlagssöndagen

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka
12.00-15.00 Semmelcafé i Sockenstugan.
12.30-13.00 "Semlans historia", Allan Willny
Intäkterna går till vår Rumänien-insamling.

Dårarnas fest!

Tisdag 9/2 kl. 19.00 i Församlingshemmet

En galen kväll!

Sista kvällen innan fastan börjar kulminerar karnevalen – den galna festen innan vi går in i allvaret. Medan vi frossar på semlor är det öppen scen i Församlingshemmet för allehanda tokigheter – vitsar, sketcher, galna sånger och vad som än dyker upp! Helt okyrkligt och stolligt. En del av oss har förberett galenskaper och hoppas på insatser från alla som har lust. Vi vågar dock inte vara helt galna linan ut – vi behöver veta hur många som kommer så att semlorna räcker.

Därför behöver vi en

**Anmälan till pastors-
expeditionen senast 3/2.**

Tel: 520 300 11

Varmt Välkomna!

Våffelcafé

Sön 13/3 Jungfru Marie bebådelse

11.00 Högmässa, Ösmo kyrka,
Ungdomskören, Willny

12-15 Våffelcafé i Sockenstugan

12.30 kort föredrag om Maria,
Lou-Lou Hillstad

Intäkterna går till Rumänien.

Onsdagkvällar i fastan

Ösmo kyrka kl. 18.30

Ons 10/2 Askonsdagsmässa

Ons 17/2 Passionsandakt

Ons 24/2 "Musik till Jobs bok"

Läsning ur Jobs bok varvat med musik av Oskar Lindberg.
Katarina Rudéus, *orgel* & Allan Willny, *textläsning*

Ons 2/3 "Prästen och tvivlaren"

– ett samtal om tro och otro.

Samtal mellan Mats Hydbom & Allan Willny

Ons 9/3 Johannespassionen

Se separat annons.

Ons 16/3 Passionsandakt

JOHANNESPASSIONEN

av J.S. Bach

Ons 9/3 kl. 18.30 i Ösmo kyrka

Pueri Cantantes Cathedralis Ungdomskör
sångare ur Immaculata Vokalensemble
Ösmo-Torö kyrkokör

ANN WALLSTRÖMS BAROCKORKESTER

Katarina Rudéus, *sopran*, Axelina Lindholm, *alt*
Peter Nyqvist, *tenor/evangelist*, Patrik Sandin, *bas*
Daniel Martin, *Pilatus*

Elisabeth Waldstein, *dirigent*

Kollekt till Rumänien

"Hela kyrkan sjunger"

Lördag 9/4 kl. 15 i Ösmo kyrka

Allsångsledare: Susanne Stjärnkvist & Johan Demarkesse

Kollekt till Rumänien.

Påskan

24/3 Skärtorsdagen

18.30 Skärtorsdagsmessa i Ösmo kyrka,
Mourath

Fre 25/3 Långfredagen

11.00 Långfredagsgudstjänst i Ösmo kyrka,
Kyrkokören, Mourath
15.00 Korsandakt i Torö kyrka, Sub Rosa,
Mourath

Lör 26/3 Påskafton

23.30 Påsknattsmessa i Ösmo kyrka,
Willny & Mourath

Sön 27/3 Påskdagen

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka,
Kyrkans körer, Willny

Mån 28/3 Annandag påsk

11.00 Högmässa i Torö kyrka, Willny
Ritva Lindfors, *sång*

VÅRFEST!

Onsdag 25/5

Ett tillfälle att träffas, fika, umgås, spela spel, äta middag mm. tillsammans.
Mer info i nästa Kyrkblad!

Sångsugen?

"Sånglek" träffas tors 16.30.

Ledare: Lisa Permér

Diskant- och ungdomskören träffas
tis kl. 17.00.

Nybörjarkören tis 19.15

Kyrkokören tors 19.00

Ledare: Axelina Lindholm

INTERNATIONELLA GRUPPEN

Under 2015 fick vi in
66 876 kr till Rumänien & 11 009 kr
till flyktingarbete, d.v.s.

totalt 77 885 kr!

TACK alla ni som hjälpt till!

Vill du engagera dig?

Kontakta: Katarina Rudérus

Sätt gärna in en gåva på vårt bankgiro,
märk betalningen med "Rumänien"
Bankgiro 5662-7912

www.osmoro.se/internationellt

Studiecirkel om Pictor

Några få platser kvar! Start 22/2
Anmälan till Inger Lidström
08-520 393 15 eller e-post:
inger.lidstrom@telia.com
Se även annons i förra numret!

Vem är du?

Här presenterar vi i varje nummer en av våra medarbetare.

Vem är du?

Jag heter Johanna Hultman, bor i Ny-näshamn och började i församlingen under hösten 2015. Innan det har jag varit ekonom i Botkyrka församling.

Vad gör du i församlingen?

Jag är kyrkokamrer.

Vad innebär det?

Att jag sköter ekonomi och administration, vilket är väldigt varierande.

Vad tycker du är extra roligt?

Att jobbet varierar från dag till dag och över året samt att man i en liten församling kommer nära verksamheten.

Vad gör du på fritiden?

Tränar både mig själv och andra. Spelar golf, tränar och tävlar i Kettlebell. Driver eget företag inom kost, träning och hälsa. Umgås med och hejar på min stora familj som också tävlar i olika sporter.

Våra kyrkoskatter

Under denna rubrik berättar vi om en målning eller något intressant föremål i våra kyrkor eller på våra kyrkogårdar.

Ibland kan en olycka bli till en kyrklig skatt. För ett par år sedan fick vi en vattenläcka i Torö kyrka som bl. a. totalförstörde orgeln. Nu finns det en digital orgel istället. Eftersom jag har mycket svårt att tycka om digitalt framställd musik var det med stor misstänksamhet jag kom för att höra hur den lät när den väl var på plats. Men döm om min förvåning – den lät riktigt bra! Dessutom har jag förstått att den har otaliga uttrycksmöjligheter som inte fanns på den gamla orgeln.

Utöver det rent musikaliska vill jag framhålla något annat som gör att den nya orgeln kvalar in bland Torö kyrkas skatter. Ljudet kommer från moderna högtalare, upphängda på väggen. De såg inte roliga ut, men någon kom på råd: Fasaden med pipor till den förstörda orgeln var intakt och den har satts upp framför högtalarna. Det gör att orgeln ser ut som en kyrkorgel men inandömet är nytt och digitalt. Ett fantastiskt sätt att låta det användbara från förr få följa med in i det nya. Det är också ett lysande exempel på vad en levande tradition är.

Allan Willny

Kontakta oss

Pastorsexpeditionen

Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo
Besöks- och telefonid:
tis, ons 10–12, tors 13–15

Du kan prova att ringa även andra tider – vi svarar om vi är på plats!

Tel: 08-520 300 11
Fax: 08-520 389 05
osmo.pastorat@svenskakyrkan.se

Lokalbokning 08-520 300 11

Kyrkoherde

Peter Mourath
Tel: 08-520 389 24
SMS: 076-776 15 72

Komminister

Allan Willny
Tel: 08-520 309 02
SMS: 070-378 84 92

Diakoniassistent

Christina Starck
Tel: 08-520 382 82
070-276 17 31

Körledare

Axelina Lindholm
Tel: 070- 717 00 98

Organist/informationsansvarig

Katarina Rudérus
Tel: 08-520 382 81
SMS: 076-776 15 73

Kantor

Barna Both
Tel: 08-520 385 18
SMS: 076-776 15 74

Pedagog/kyrkvaktmästare

Lisa Permér
Tel: 08-520 309 82
SMS: 076-776 15 71

Kyrkokamrer

Johanna Hultman
Tel: 08-520 307 02

Församlingshemsvärdinna

Ami Ullman
Tel: 08-520 273 66
SMS: 076-776 20 08

Kyrkogårds- och fastighetschef

Lars Faaren
Tel: 08-520 306 76
Mob: 070-262 24 45

Kyrko-/kyrkogårdsvaktmästare

Anna Holmberg
Tel: 08-520 273 69
Mob: 070-229 11 67

Kyrkogårdsvaktmästare/assistent

Annica Kilegård Brissman
Tel: 08-520 305 02
Mob: 076-776 15 75

Kyrkogårdsexpeditionen

Tel: 08-520 306 76

Kyrkorådets ordförande

Kjell Linder
Tel: 08-520 301 65

Besök oss på vår hemsida:
www.osmotoro.se
Där hittar du också våra
e-postadresser!
plusgiro 10 11 55-0
bankgiro 5662-7912

Du kan även hitta oss på facebook!

Vi samarbetar med

sensus